

Aanbiedingsbrief

aan: Algemeen Bestuur RUD Utrecht
van: Michael van Bockel
steller: Maarten Oderkerk
onderwerp: AP03.1a_Producten- en dienstencatalogus met kentallen
t.b.v.: AB d.d. 5 oktober 2017
bijlage: b) Producten- en dienstencatalogus met kentallen (versie 2.4)

Status

- ter kennisneming
 - ter (oriëntatie) bespreking
 - ter besluitvorming
-

Samenvatting

Het AB heeft besloten dat de RUD in 2018 de stap van lump sum naar (gedeeltelijke) outputfinanciering gaat maken. Dit moet leiden tot meer transparantie en een eerlijkere verdeling van kosten. Als eerste stap is vorig jaar een producten- en dienstencatalogus (zonder kentallen) vastgesteld. In december zijn daarna de bijbehorende kentallen als startpunt benoemd. Als volgende stap naar outputfinanciering is in mei van dit jaar de bijdrage- en financiële verordening vastgesteld. Het vaststellen van de PDC voor komend jaar, inclusief de bijbehorende kentallen, is de laatste noodzakelijke stap om tot outputfinanciering te komen. In deze notitie staat een overzicht van de belangrijkste wijzigingen van de producten, diensten en kentallen. In de bijlage is de nieuwe versie van de PDC toegevoegd. Met deze herziene PDC met kentallen gaan we in 2018 werken en deze wordt gebruikt voor de DVO-afspraken. De PDC en kentallen worden ieder jaar geëvalueerd en, waar nodig, aangepast. Dit betekent dat er ieder jaar opnieuw een PDC wordt vastgesteld voor het daarop volgende jaar.

Daarnaast is de nieuwe financieringssysteematiek begin dit jaar vastgesteld. Deze bestaat uit een variabele bijdrage op basis van afname van producten en diensten. Daarnaast bestaat nog een gedeeltelijke vaste bijdrage ter dekking van overhead en vaste kosten. Evaluatie van de verhouding vaste – en variabele bijdrage zal plaatsvinden 2 jaar na de invoering. Eventuele bijstelling zal derhalve plaatsvinden vanaf de begroting 2021.

Voorstel

Het Algemeen Bestuur worden voorgesteld om:

1. de PDC versie 2.4 inclusief de bijbehorende kentallen voor het jaar 2018 vast te stellen;
 2. te besluiten de huidige financieringssysteematiek (verhouding vast-variabel) voor de begroting 2021 te evalueren en indien gewenst aan te passen.
-

De weg naar outputfinanciering

De vaststelling van deze herziene producten- en dienstencatalogus moet in het licht worden gezien van de overgang naar (gedeeltelijke) outputfinanciering. De RUD wordt sinds de oprichting door lumpsum bijdragen gefinancierd. Maar er is bij de oprichting al afgesproken dat de bijdragen van de deelnemers in de toekomst anders zouden worden verrekend, namelijk op basis van output. De belangrijkste redenen voor deze omslag zijn: een eerlijkere verdeling van kosten tussen opdrachtgevers en transparantie in wat de RUD voor haar opdrachtgevers doet. Het was oorspronkelijk de bedoeling dat deze transitie vanaf 2017 zou plaatsvinden. Het Algemeen Bestuur (AB) heeft besloten dit één jaar uit te stellen tot 1 januari 2018.

Om dit doel te bereiken zijn er al een aantal belangrijke stappen gezet. In 2016 is er een producten- en dienstencatalogus vastgesteld, waarbij is afgesproken deze jaarlijks te herzien. In mei dit jaar is de bijdrage- en financiële verordening vastgesteld.

In december vorig jaar is de PDC met kentallen in het AB besproken. Er werd toen wel positief gereageerd op de ingezette beweging wat betreft de kentallen, maar er waren nog een aantal punten die verder uitgewerkt moesten worden. Daarom zijn de kentallen toen niet vastgesteld, maar als uitgangspunt voor verdere uitwerking bepaald.

De punten die nog uitgewerkt moesten worden, waren:

- de financiële gevolgen per deelnemer;
- de afspraken over de verrekening van regionale- en gezamenlijke taken;
- hoe om te gaan met mogelijke aanscherping van de kentallen (naar de toekomst).

De RUD is met deze uitdagingen aan de slag gegaan en hierover in gesprek gegaan met opdrachtgevers. Op basis van deze gesprekken hebben wij de PDC en de kentallen op onderdelen aangepast.

Financiële gevolgen

We hebben deelnemers die zich zorgen maakten over de financiële gevolgen op meer detailniveau uitleg gegeven over de werking van outputfinanciering. In veel gevallen leidde dit tot de conclusie dat de omslag naar outputfinanciering op financieel gebied beperktere invloed heeft dan werd verwacht. Voor die gemeenten waar de consequenties groter zijn, zijn er zo nodig aparte afspraken gemaakt. Specifiek zijn er met de gemeenten Utrecht en Houten afspraken gemaakt voor een projectmatige uitvoering van milieucontroles bij inrichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van deze gemeenten. Dit moet leiden tot een verbetering in werkwijzen en daarmee tot een positief effect voor alle deelnemers in de toekomst. Dit zal voor de betreffende producten zijn weerslag krijgen in de herziene PDC met kentallen voor het jaar 2019.

Regionale- en gezamenlijke taken

In gesprek met onze opdrachtgevers bleek dat er in de eerdere PDC teveel diensten als regionale- en gezamenlijke taak waren gekenmerkt. Dit zijn taken waar elke opdrachtgever aan deelneemt. Er zijn twee regionale- en gezamenlijke taken overgebleven: crisisorganisatie en consignatie milieuklachten. Deze diensten worden via een verdeelsleutel in rekening gebracht. De overige diensten die eerder als regionaal of gezamenlijk werden gezien, zijn nu óf als optioneel (zoals de actualisatie van het bedrijvenbestand) óf als ontwikkeling van de organisatie (zoals opleiding van personeel voor de Omgevingswet) bestempeld (en daarmee verdwenen als regionale- of gezamenlijke taak).

Kentallen

In de gesprekken bleek dat er vanuit deelnemers begrip bestaat dat de RUD een organisatie is waarbij 12 partijen zijn samengevoegd en dat er nog onvoldoende tijd is geweest om grote slagen te maken bij de verbetering van werkwijzen. Hierdoor zijn de kentallen voor een aantal producten en diensten nog niet in overeenstemming met de verwachting van de deelnemers. De RUD ziet het als een belangrijke opdracht om dit meer in overeenstemming te brengen. De RUD heeft daarbij niet de capaciteit om alle producten en diensten tegelijk door te ontwikkelen en efficiencywinsten te behalen. Daarom wordt ervoor gekozen om als eerste de producten met het grootste effect (in uren) door te ontwikkelen. Vanuit deze gedachte is het project voor milieucontroles bij inrichtingen opgestart. Dit product wordt door alle deelnemers afgenomen. Met deze programmatische aanpak heeft het projectteam er vertrouwen in dat het werk zal verbeteren, dat naar verwachting een positief effect zal hebben op de betreffende kentallen. Binnen het programma VTH 3.0 zullen ook een aantal andere productgroepen aan bod komen.

Doorontwikkeling PDC en kentallen

Naast de bovenstaande thema's, ontwikkelt de RUD zich door. Er ontstaat meer inzicht bij opdrachtgevers en medewerkers over de benoemde producten en diensten en in sommige gevallen veranderen de werkwijzen. Daarom zijn er ook wijzigingen in de PDC doorgevoerd. Veranderingen in de wet, nieuwe wensen van opdrachtgevers en verbeteringen vanuit het programma VTH 3.0 zullen ook in de toekomst leiden tot aanpassingen. Zo hebben de ontwikkelingen op het gebied van asbest, indirecte lozingen en de omgevingswet impact op de producten en diensten die de RUD aanbiedt. Daarom zal de PDC, net als de kentallen, elk jaar terugkomen in het AB om opnieuw te worden vastgesteld. Dit betekent overigens niet dat ieder jaar een geheel nieuwe PDC wordt ontwikkeld, maar wel dat zowel producten/diensten als kentallen tegen het licht worden gehouden en daar waar nodig worden geactualiseerd.

Wijzigingen in deze PDC

In de bijlage is de nieuwe versie van de PDC toegevoegd. Hierbij is vastgehouden aan de uitgangspunten die vorig jaar zijn benoemd. Dit betekent dat producten zoveel mogelijk van begin tot eind worden aangeboden, dat juridische procedures apart worden aangeboden en risico- en aandacht dossiers niet binnen het reguliere product vallen.

De aanpassingen die in deze versie van de PDC zijn doorgevoerd zijn in vijf soorten onder te verdelen:

1. *Toevoeging van producten en diensten*
De reden hiervoor is dat er óf sprake is van een nieuwe taak (zoals de producten om tot energiebesparing te komen) of er sprake was dat deze producten en diensten wel werden uitgevoerd, maar nog niet waren benoemd (zoals advisering voor ontheffingen APV).
2. *Verwijdering van producten en diensten*
De reden hiervoor is dat deze producten en diensten als onderdeel van de ontwikkeling van de organisatie worden gezien, om te komen tot nieuwe producten en diensten (bijvoorbeeld project Omgevingswet). Er zijn nog te weinig ervaringscijfers om andere producten en diensten te schrappen. Als na een jaar blijkt dat sommige producten en diensten niet worden gevraagd of geleverd, worden deze alsnog verwijderd.
3. *Splitsing van producten en diensten*
Om de ene deelnemer niet te laten betalen voor het product van een ander is het van belang dat producten op het juiste detailniveau zijn gespecificeerd. Daarom zijn er soms producten gesplitst. Een voorbeeld hiervan is een aantal bodemproducten waar er een nieuw onderscheid is gemaakt tussen toetsing op art. 38 en op artikel 38 en 39. Ook de diensten op het gebied van beleidsondersteuning zijn gespecificeerd om beter inzichtelijk te maken waar tijd in wordt gestoken.
4. *Verduidelijking van de naam van een product of dienst*
Er zijn producten waarover onduidelijkheid bestond, door een onheldere naamgeving. Daarom is bijvoorbeeld gekozen om 'beheer inrichtingenbestand' te wijzigen in 'actualisatie bedrijvenbestand', dat door opdrachtgevers wordt herkend, en is 'opstellen van een geluidsmodel' gewijzigd in 'berekening van geluidsemisatie'.
5. *Wijziging kental*
Nu de RUD de eerste ervaringscijfers heeft, wordt duidelijk of kentallen reëel zijn. Ondanks dat we nu nog geen jaar onderweg zijn, is duidelijk dat het product milieuklachten en consignatie moet worden gewijzigd. De toevoeging van het kental zorgt ervoor dat het doel, een eerlijke verdeling, niet wordt behaald. De uitvoering verschilt te veel per gebied en per geval. Daarom is nu de 'behandeling van milieuklachten en consignatie' gesplitst in twee producten: 'de behandeling van milieuklachten', waarbij de werkelijke gemaakte uren bij een opdrachtgever in rekening worden gebracht, en een product 'consignatie milieuklachten'. Voor de overige producten en diensten geldt dat er eerst meer ervaringscijfers nodig zijn, en dat in de toekomst de aanscherping van werkwijzen kan leiden tot wijziging van het kental.

Overschrijding kental

In een eerdere AB-vergadering is bepaald dat bij een overschrijding van het kental van 100% of meer de opdrachtgever wordt geïnformeerd. Dit blijkt geen praktische afspraak te zijn omdat er een groot aantal producten is met een laag kental en er is een aantal producten met een hoog kental (tot 174 uur). De huidige regel zorgt ervoor dat in principe over veel kleine zaken moet worden gerapporteerd en dat overschrijding bij grote zaken in veel gevallen niet ter tafel hoeft te komen. Daarom wordt ervoor gekozen om een nieuwe regel te hanteren: bij een overschrijding van het kental van 50% en minimaal 16 uur wordt de opdrachtgever geïnformeerd. Zo zorgen we ervoor dat over de meer relevante zaken worden gerapporteerd.

PDC en DVO

De producten en diensten uit de eerder vastgestelde PDC en de nu aangeboden PDC met kentallen komen voor het grootste deel overeen. De PDC vormt de basis voor de DVO's. Hier komen de producten en diensten terug. Daarom worden de wijzigingen na het vaststellen door het AB direct doorgevoerd in de concept-DVO's, zodat deze de actuele producten en diensten bevatten.

Financieringssystematiek

Daarnaast is de nieuwe financieringssystematiek begin dit jaar vastgesteld. Deze bestaat uit een variabele bijdrage op basis van afname van producten en diensten. Daarnaast bestaat nog een gedeeltelijke vaste bijdrage ter dekking van overhead en vaste kosten. Evaluatie van de verhouding vaste – en variabele bijdrage zal plaatsvinden 2 jaar na de invoering. Eventuele bijstelling zal derhalve plaatsvinden vanaf de begroting 2021.